

Politie: wat heeft het regeerakkoord in petto?

Nieuws maandag 24 maart 2025

Het regeerakkoord heeft al heel wat stof doen opwaaien en meer vragen opgeworpen dan er antwoorden zijn. Na onze eigen lezing zijn we van mening dat onze politiediensten in woelig vaarwater zullen terechtkomen. De grote trekken van de plannen en de invloed die deze zullen hebben op de personeelsleden zijn ronduit bedroevend, ook al wordt links en rechts wel de wortel voor de neus gehouden.

Het is duidelijk dat de politiediensten ofwel manusje-van-alles zullen worden en als stoplap zullen dienen voor alles wat mis loopt in onze maatschappij, of wanneer een andere visie wordt gevolgd zij echte superdiensten zullen worden. De leden van de politiediensten zijn voor ons in ieder geval stuk voor stuk helden om in de huidige omstandigheden hun taken professioneel te blijven uitvoeren. Zij zullen superhelden zijn als zij dit voortzetten nadat de plannen in het regeerakkoord gerealiseerd zouden uitgevoerd zijn.

Bijkomende opdrachten

Politiediensten zullen naast hun reguliere taken ook bijkomende opdrachten krijgen. In het regeerakkoord lezen we dat bepaalde activiteiten sterk zullen moeten toenemen en andere activiteiten worden toegevoegd aan het takenpakket. Het gaat dan over (sociale) fraudebestrijding, discriminaties allerhande, dierenwelzijn, mobiliteit en de NMBS in het bijzonder, grenscontroles, verkeershandhaving, drugs, een nieuw Kanaalplan, acute situaties in geestelijke gezondheid, teruggedrijvingen en terugzendingen,...

Meer aanwervingen

Om dit te realiseren zou een aantal diensten stevig versterkt worden. Wij lezen dat er versterking komt voor FGP, DSU, LPA. Hiertoe voorziet men over het algemeen in efficiëntere aanwervingen, betere opleidingen (nadat er een 'verbetering' is gerealiseerd van de politieopleiding) en marktconforme aantrekkelijke verloningen voor bijzondere profielen. Er is voor sommige functies opnieuw sprake van premies. Zoals het voorgeteld is, wordt de geïntegreerde politie een moderne, efficiënte en aantrekkelijke werkgever. Wij zullen erover waken dat rekening gehouden wordt met de belangen van de personeelsleden.

Digitalisering

Nog een element waar het regeerakkoord heil in ziet, is de zware inzet op informatie-uitwisseling en digitalisering die ook gezichtsherkenning bevat. We weten ondertussen allemaal hoe tot nog toe de uitrol van de digitalisering bij de politiediensten is verlopen. Dit schrijft De Tijd (26 maart 2024) over i-Police: "Digitaliseringsproject politie van honderden miljoenen staat haast nergens."

Pensioenen

Geen verassing is dat aan de pensioenen gemorrelt zal worden. De pensioenleeftijd gaat omhoog en de jaren waarop het pensioen berekend wordt zullen naarmate de tijd loopt toenemen. Omdat de wedde gedurende deze jaren lager ligt, zal dit een negatief effect hebben op het pensioen.

De NAVAP wordt opnieuw besproken, maar twijfel er niet aan dat dit stelsel volgens het regeerakkoord moet verdwijnen.

Na de eerdere afschaffing van het medisch pensioen, wil men het toekennen van ziektedagen met gegarandeerd inkomen stoppen.

Samenvoeging politiezones Brussel

De politiezones van Brussel zullen samengevoegd worden tot één politiezone.

De deelstaten krijgen meer invloed op de lokale politiezones. Er wordt aangestuurd op een fusie, met de hulpverleningszones als referentie. Hier dreigt het reële gevaar van de regionalisering van de politiediensten. Zijn we op weg naar een Vlaamse, Waalse en Brusselse politie?

Financiering en personeelskader

De financiering en het personeelskader worden herbekeken los van KUL-norm.

Er komt meer klemtoon op steun en specialisatie bij de Federale Politie. Was dit niet oorspronkelijk voorzien in artikel 3 van de WGP?

Aansturing

Wat vroeger al ter sprake kwam, maar niet werd doorgevoerd: de commissaris-generaal van de Federale Politie zal ten volle de rol van eindverantwoordelijke spelen. Hij zal als hoofd van de federale politie niet langer in consensus met zijn directeur-generaals moeten beslissen, maar daadwerkelijk tegen hen kunnen ingaan. Vanzelfsprekend zal hij nog steeds zijn beslissingen moeten verantwoorden tegenover de bevoegde ministers.

Tuchtwet

De tuchtwet zou volgens het regeerakkoord ook aangepakt moeten worden. In het verleden is er al eens een poging ondernomen, maar die is toen op niets uitgedraaid. Er stonden goede zaken in die nieuwe versie zoals de voorwaardelijke straf, maar het geheel had duidelijk de bedoeling om gemakkelijker tuchtstraffen op te leggen en de rechten van de verdediging te ondermijnen.

Screening personeel

Daarnaast wil men ook een doorgedreven screening van het personeel invoeren. Wat dat dan inhoudt en hoe ver dat gaat is nog niet duidelijk. Volgens ons neigen deze maatregelen te veel naar straffen en te weinig naar preventief begeleiden om problemen te voorkomen.

Meer aandacht voor wijkwerking

Voor onze bevolking is er goed nieuws. Behalve de universele inzet op een aantal speerpunten, moet de wijkwerking meer aandacht krijgen. Het lijkt geen twijfel dat de politie dicht bij de bevolking moet staan. Voor zij die het vergeten zijn, ook de basispolitiezorg is opgenomen in artikel 3 van de WGP en zou dus reeds lang gerealiseerd moeten zijn door onze politieke beleidsverantwoordelijken en de door hen aangeduide politionele leiders en mandatarissen.

Kerntaken

De kerntaken van de politie worden uitgelicht. Er wordt onderzocht welke taken (bijkomend) geprivatiseerd kunnen worden (bv. onthaal-receptie), maar ook welke politietaken door private beveiligingsfirma's uitgevoerd kunnen worden. Vreemd, want in een aantal politiezones is men al op zijn stappen teruggekeerd en heeft men deze taken gelukkig terug in handen van personeel van de politiediensten gegeven. Het is klaar dat taken met betrekking tot de veiligheid van onze bevolking niet anders kunnen uitgevoerd worden dan door gemotiveerd, gerespecteerd en goed opgeleid en bevoegd personeel dat in alle onafhankelijkheid en los van de nood tot winstbejag zorgt voor een leefbare samenleving.

Juridische bescherming veiligheidspersoneel

De betere juridische bescherming van politie (maar gelukkig ook brandweer en ander personeel dat waakt over het welbevinden en welzijn van de bevolking) zoals ze naar voor wordt geschoven in regeerakkoord kan hier in elk geval een extra stimulans bieden.

Sectoraal akkoord

Ten slotte stelt het regeerakkoord dat onderhandelingen over het tweede luik van het sectoraal akkoord worden opgestart. Wij hopen maar dat het echte onderhandelingen worden en geen samenkomst waar voorgenomen niet-veranderlijke beslissingen op tafel worden gegooid en zonder enig overleg onverkort worden doorgevoerd, ook al zouden de modaliteiten van de beslissingen nog niet vastliggen volgens de federale premier in De Standaard (13 februari 2025).

Sigi Claes, Luc Breugelmans